

Hyssna 09 03 22

Svenska Psykiatriska Förening tackar för möjligheten att yttra sig över remissen Betänkande "Patientsäkerhet – Vad är gjort? Vad behöver göras?" (SOU 2008:117) och vill härmed lämna följande synpunkter:

Förslaget om patientsäkerhet utgår från idén att arbeta för en kultur som innebär lärande istället för bestraffning av personal. Förslaget syftar till att lättare kunna analysera negativa händelser, få ökad kunskap om riskerna för misstag i sjukvården och bättre kunna förebygga sådana. Denna intention ser vi som mycket positiv.

Vad vi saknar i texten är en diskussion/analys om den nya ordningen verkligen kommer att leda till en sådan kultur av lärande, eller om effekten riskerar att bli den motsatta. Det är inte säkert att patienterna kommer att välja att anmäla till Socialstyrelsen när deras möjlighet att anmäla till HSAN försvinner. Det kan hända att de istället i större utsträckning gör polisanmälningar. Följden skulle därmed kunna bli att fokus flyttas från den relevanta frågan om patientsäkerhet i sjukvårdssystemet till frågan om en enskild individs misstag är att likställa med ett brott. En egentlig analys av säkerhetsfrågan skulle därmed kunna bli försenad eller rentav utebli. Ett ökat antal polisanmälningar skulle även kunna leda till att sjukvårdspersonal och sjukvårdsförvaltningar skulle behöva dyra försäkringar för att skydda sig mot stämningar och kostnader i samband med domstolsförhandlingar. Det skulle medföra en ökad kostnad för sjukvården och därmed mindre pengar till den egentliga produktionen.

Om allmänhetens anmälan av negativa händelser ska styras över från HSAN till Socialstyrelsen så måste det finnas tydlig och lättillgänglig information om hur allmänheten ska gå till väga vid anmälan. Det saknas i betänkandet förslag på hur sådan information ska tillhandahållas. Det måste vara tydligt för allmänheten varför det är bättre att anmäla en negativ händelse till socialstyrelsen än till polisen.

Patientsäkerhet är som en faktor beroende av att all personal har relevant kunskap och kontinuerligt utbildas. I Sverige är specialisternas utbildning en angelägenhet för den enskilda specialisten och hans/hennes chef. Detta fungera många gånger utmärkt men kan i enstaka fall; bristande motivation hos läkaren, vakanser på

Svenska Psykiatriska Föreningen
Lise-Lotte Risö Bergerlind
Ordförande
E-post: ordforanden@svenskpsykiatri.se

läkarsidan, bristande ekonomisk resurser, leda till att nödvändig fortbildning inte kommer till stånd. Ett yttre krav på fortbildning, anpassat efter svenska förhållanden, skulle vara ett led i ett ökat patientsäkerhetsarbete.

Detta gäller all sorts utbildning, inte minst vill vi påpeka vikten av kontinuerlig utbildning av vårdgivare i patientsäkerhetsarbete.

De goda intentionerna med förslaget riskerar att komma till korta om inte pengar och tid kan avsättas för utbildning. All utbildningen bör hålla hög kvalitet och baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Lise-Lotte Risö Bergerlind
Ordf. SPF

Åsa Westrin
Styrelsemedlem SPF